
Svatojánský večer

Will otočil stránku a řekl: „Potrpěl si na boryt. Indigovník. Tady, poslouchej – *odvar z borytu barvířského, pakliže se pije, hojí rány v těle silnější konstituce, jakouž mívají venkované, těžké práci přivyklí, jakož i drsným podmínkám.*“

„Nebo jako mám já a my všichni u královského námořnictva,“ poznamenal Stephen. Opatrně vytáhl vysoký, nahoře bohatě rozkvetlý stvol trávy, lehl si na záda a začal ho okusovat.

„Indigovník,“ řekl James a otřel si vlhký pot z buclatého růžového obličej. „To je to modrý, co se s tím natírali staří Britové, ne?“

„Gerard tady říká, že to mělo žlutý květy,“ pokračoval Will.

James se nadmul: „Hele, já jsem měl o rok dějepisu víc než ty a vím, že se tím barvilo na modro.“ Nastala odmlka. Potom dodal: „Zelený ořechy ti taky obarví ruce na černo.“

„No jo,“ řekl Will. Na knize mu přistála obrovská včela obtěžkaná pylem. Začala zoufale cestovat po stránce. Will ji lehce odfoukl na list, odsunul si z čela pramen rovných hnědých vlasů a přivřel oči. Když vtom zahlédl vzadu za polem na řece nějaký pohyb.

„Hele! Labutě!“

V dálce líně plul párek bílých labutí. Brázda, která za nimi zůstávala na hladině, olizovala horký břeh.

„Kde?“ zeptal se James, zjevně neochotný zvednout hlavu a podívat se.

„Tady je to pro ně ráj, je tu klid. Velký čluny sem nejezdí ani v sobotu.“

„Kdo jde na ryby?“ zeptal se Stephen. Přitom ale stále ležel bez hnutí na zádech, jednu dlouhou nohu přehozenou přes druhou, kymácející se stéblo trávy mezi zuby.

„Za chvíli,“ odpověděl James a natáhl se. „Přecpal jsem se koláčem.“

„To jsou ty máminy pikniky.“ Stephen se převalil a díval se na šedozelenou řeku. „Když jsem já byl ve vašem věku, tak se na téhle části Temže na ryby vůbec chodit nedalo. Byla znečištěná. Přece jenom se občas něco změní k lepšímu.“

„Ale jen o ždibíček,“ pronesl Will pohřebním tónem.

Stephen se zašklebil. Natáhl ruku a vytrhl štíhlý zelený stvol s malým červeným kvítkem. Slavnostně jej zvedl.

„Drchnička rolní. *Odkrytá sluníčka, zakrytá deštička oznámí sedláku na poli rosnička.* To mě naučil děda. Škoda, že jste ho nezažili. Co píše tvůj přítel Gerard o téhle kytce, Wille?“

„Mmmm?“ Will ležel na straně a pozoroval unaveného čmeláka, jak si protahuje křídla.

„V tý knize,“ řekl James. „Drchnička rolní.“

„Jo.“ Will se ponořil do šustících stránek. „Tady. To je hezký. *Její štavou lze hlavu vyčistit, bude-li se kloktati či v ústech přealovat. Těž léčí bolest zubů, je-li do nozder sána, jmenovitě do nozdry protilehlé.*“

„Jmenovitě do nozdry protilehlé, samozřejmě,“ řekl Stephen vážně.

„Taky tu píše, že je to dobrý na uštknutí zmijí a proti jedovatým nebo vzteklým zvířatům.“

„Blbost,“ poznamenal James.

„To není blbost,“ oponoval mu Will. „Je to jenom hodně

starý. Ale jedna perlička tam je. Na konci. Tvrdí tam docela vážně, že psí víno je oblíbená pochoutka psů."

"No, to by koukal v Mexiku. Tam to roste na každém rohu a psi si toho ani nevšimnou," řekl Stephen.

"Vrátíš se zase do Karibiku?" zeptal se James.

"Záleží na tom, kam nás Jejich Veličenstva pošlou, kamaráde." Stephen si zastrčil drchničku do horní knoflíkové dírky u košile a rozmotal své dlouhé tělo. "Jdem. Na ryby."

"Já za váma přijdu za chvíli, jděte." Will líně pozoroval, jak sestavují rybářské pruty a připravují udice a splávky. Z trávy se ozývali kobylinky a cvrčci, jejich sólo se neslo nad hlubokým tlumeným bzukotem ostatního hmyzu. Will si spokojeně povzdechl. Slunce je vysoko na obloze uprostřed léta a nejstaršího bratra má na chvíli doma z cest. Svět jako by se na něho smál. Jako by už ani nemohl být lepší. Cítil, že mu klesají víčka. Prudce násilím otevřel oči, ale za chvíli mu klesla znovu. A znovu je násilím otevřel. Na chvíli laškoval s myšlenkou, proč by si vlastně nemohl zdřímnout.

Ale věděl proč. A pak to uviděl.

Na řece se znovu objevily labutě. Jako dva bílé stíny pomalu pluly zpátky proti proudu. Nad hlavou mu ve větru šustily koruny stromů jako vlny dalekého oceánu. Ve vysoké trávě kolem něho ležely trsy žlutozelených květů platanu. Jeden mnul mezi prsty a přitom pozoroval Stephena, jak kousek od něho spouští udici. Dole na řece se jedna labuť pomalu vzdalovala druhé. Minula Stephena.

Jak ho však minula, neschovala se za ním. Will jasně viděl její bílé tělo skrz bratrovu siluetu. A skrz siluetu labutě viděl travnatý strmý svah bez stromů, který tam ještě před chvílí nebyl.

Polkl.

"Steve?" řekl.

Starší bratr byl kousek od něho a napichoval na háček návnadu. Will volal hlasitě, ale Stephen ho neslyšel. Kolem prošel James. Prut držel vztyčený, ale měl ho nízko a pomalu na něj zavěšoval háček. Will skrz něho viděl labutě. Všechno bylo jakoby v mlze. Vstal a natáhl ruku k Jamesově prutu, prsty mu však projely skrz, jako by tam žádný prut nebyl.

A cítil – se směsicí hrůzy a radosti – že součást jeho bytosti, která tak dlouho spala, se opět probudila k životu.

Bratři odešli napříč přes pole k řece. Viděl skrz jejich siluety pevnou zemi, která byla v této prchavé chvíli jediná skutečná a neměnná. Travnatý svah a jeho kraje se ztrácely v mlze. Na něm se hemžily postavy – pobíhaly jako v nějaké tísní nebo naléhavé chvíli. Když se na ně zadíval příliš upřeně, zmizely. Když však přimhouřil oči a rozostřil zrak, viděl jasně, jak spěchají a hemží se ve slunečních paprscích.

Byli to malí a tmavovlasí lidé. Patřili někam do velmi dávné doby. Na sobě měli modré, zelené nebo černé tuniky. Jedna žena byla v bílém a na krku měla jasně modré korále. Muži nosili svazky kopí, šípů, náčiní, holí a balili cosi do kůží. Dávali dohromady balíky, ve kterých bylo asi sušené maso. Měli s sebou psy. Dlouhosrsté s krátkými špičatými čenichy. Kolem pobíhaly a křičely děti. Jeden pes zvedl hlavu a chtěl zavýt, ale Will nic neslyšel. Jenom cvrlikání a bzučení hmyzu.

Žádná jiná zvířata kromě psů neviděl. Ti lidé byli nějakí cestovatelé. Nepatřili sem, jen tudy procházeli. Nebyl si ani jistý, jestli země, na které tito lidé v tom svém čase stojí, je skutečně toto údolí řeky Temže, nebo jestli je to nějaké úplně jiné místo. Jednu věc však najednou věděl jistě: všichni mají obrovský strach. Často se vyplašeně rozhlíželi a dívali se na východ. Moc spolu nemluvili, jen mlčky spěšně pracovali. Tu a tam někdo přišel, pohrozil jim a popohnal je. Jsou na útěku. Will cítil tu naléhavost a přál si, aby si pospíšili, aby

utekli tomu, co je stíhá. Té katastrofě... i on se ohlížel k východu. Ale bylo těžko říct, co tam vidí. Před sebou měl zvláštní dvojitou krajinu, pevný vlnitý svah viditelný skrz přízračné mlhavé linie rovných polí a křovin, které patřily k jeho skutečnému světu, a třpytící se hladinu poloviditelné Temže. Labutě byly stále na hladině, ale přesto jako by tam nebyly. Jedna z nich ponořila elegantní krk pod hladinu a vypadalo to jako strašidelný obraz v zrcadle...

* * *

A najednou byla skutečná, hmatatelná a neprůhledná a Will už se nedíval ze svého času do jiného. Uprchlíci byli pryč, zmizeli do toho druhého léta před mnohými lety. Will zavřel oči a zoufale se snažil si je znovu vybavit, než mu úplně zmizí z paměti. Vybavil se mu hrnec, který vrhal matné bronzové odlesky, vybavil se mu svazek šípů s ostrými hroty z černých pazourků, vybavila se mu černá pleť a oči ženy v bílém a jasná svítivá modř jejího náhrdelníku. Nejvíc ze všeho se mu ale vybavoval ten jejich strach.

Vstal. Stál ve vysoké trávě a držel knihu. Cítil, jak se mu třesou nohy. V koruně stromu mu nad hlavou trylkoval drozd. Rozechvěle se Will vydal k řece. Volal na něho James.

„Willééé! Pojď se podívat!“

Slepě se pustil za hlasem. Stephen stál a vytahoval udici. Třásla se. James připichoval na háček žížalu. Odložil jej a s výrazem triumfu zvedl tři malé okouny svázané za žábry.

„Propána,“ řekl Will. „To jste teda rychlí!“

Než však stačil vyřčených slov litovat, zvedl James obočí. „Ani moc ne. Copak jsi to prospal? Tak pojď, vyndej prut.“

„Ne,“ odpověděl Will současně na jeho otázku i výzvu. Stephen se na něho podíval, pustil udici a zamračil se.

„Wille, není ti nic? Vypadáš tak –“

„No, nejsem úplně ve své kůži,“ odpověděl Will.

„Vsadím se, že je to z toho sluníčka. Celou dobu, co jsi tam seděl a četl tu knihu, ti pražilo na krk.“

„Nejspíš.“

„Ono má i v Anglii někdy sílu, kámo. Vždyť máš červenec. Je akorát prostředek léta. Jdi si na chvíli zalézt do stínu. A dopij tam tu limonádu.“

„Všechnu?“ zeptal se James pohoršeně. „A co my?“

Stephen naznačil do vzduchu, že ho kopne. „Chyt' ještě deset okounů a já ti cestou domů něco k pití koupím. Jdi, Wille. Tamhle pod stromy.“

„Já jsem to říkal, že ta kniha je blbovina,“ namítl James.

Will znovu přešel pole a sedl si do chladné trávy pod platanu vedle pozůstatků jejich pikniku. Pomalu upíjel limonádu z plastového kelímku a neklidně se díval na řeku – ale už byla normální. Labutě byly pryč. Ve vzduchu se hemžili komáři a všechno se chvělo žářem. Bolela ho hlava. Odložil kelímek, lehl si na záda do trávy a díval se nahoru. Nad hlavou mu tančily listy platanů, větve dýchaly a houpaly se sem a tam, sem a tam a na pozadí modré oblohy vytvářely zelené obrazce. Will si přitiskl dlaně na oči a znovu si vybavil ty malé hemžící se postavy z minulosti, které se před ním objevily, a znovu si připomněl ten strach...

Ani s odstupem nedokázal říct, jestli vlastně v tu chvíli spal. Vánek mu najednou připadal hlasitější a silnější, najednou nad sebou viděl jiné stromy – buky se srdčitými listy, které nervózně tančily v divočejším víru než listy platanů nebo dubů. Už se před ním netáhla souvislá řada stromů až k řece. Bylo to spíš mlází. Řeka byla pryč i se svou vůní a hukotem a po obou stranách měl Will okolo sebe otevřenou oblohu. Sedl si.

Seděl vysoko nad zalesněným údolím Temže na vlnitém

travnatém svahu. Bukový hájek kolem něho vytvářel celému svahu jakousi čepici. Po straně rostla v nízké pružné trávě zlatá vikev. Z jednoho z kudrnatých květů vylétl malý modrý motýl, sedl si mu na ruku a zase uletěl. V polích v údolí už nebzučel hmyz. Místo toho mu vysoko nad hlavou uprostřed větrného víru zabublala píseň skřivana.

A potom odkudsi slyšel hlasy. Otočil za nimi hlavu. Do kopce pospíchal zástup lidí. Každý kličkoval od stromu ke stromu, všichni se vyhýbali otevřenému prostranství na svahu. První dva nebo tři právě dobíhali ke zvláštní jámě ve svahu, tak zakryté křovinami, že by ji byl přehlédl, kdyby u ní nebyli a nezačali z ní odklízet větve. Byli obtěžkáni ranci zabalenými do hrubé tmavé tkaniny – tak spěšně, že Will viděl, jak z nich ční kusy jejich obsahu. Zamžoural očima. Byly to zlaté poháry, talíře, kalichy, velký zlatý kříž posázený drahokamy, vysoké zlaté a stříbrné svícny, roucha a oděvy z lesklého hedvábí protkávané zlatem a posázené drahokamy. A další nekonečná řada cenností. Postavy spoutávaly rance provazy a spouštěly jeden po druhém do jámy. Will mezi nimi viděl muže v kněžském rouchu. Zdálo se, že je řídí – dává pokyny, vysvětluje a nervózně se rozhlíží kolem.

Na vrchol kopce na pokyn mnichovy natažené ruky vyběhli tři chlapci. Will pomalu vstal. Chlapci však proběhli kolem a ani se na něj neohlédli, jako by tam nebyl. Uvědomil si, že je jen pozorovatelem v jiném čase, neviditelným, jako by tu vůbec nestál.

Chlapci se zastavili na kraji houštiny a pozorně se rozhlíželi po údolí. Bylo zřejmé, že sem byli posláni hlídat. Will je sledoval, jak se k sobě neklidně choulí, a soustředil se na to, co říkají. Za chvíli mu jejich slova začala rezonovat v hlavě.

„Nikoho tam není vidět.“

„Zatím.“